

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΩΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ

1891-1892

Δ. ΑΙΓΙΝΗΤΟΥ

Αθηναϊκός

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1892

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΩΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ

1891 - 1892

Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἔτῶν μὴ λειτουργῆσαν ἀλλ’ ἐντελῶς ἡμελημένον καὶ ἀργοῦν ἐγκαταλειφθὲν, εύρισκετο εἰς τοιαύτην ἐρειπιώδη κατάστασιν ὅτε ἐκλήθημεν εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, ὡστε οὐ μόνον οἰαδήποτε ἐπιστημονικὴ ἐργασία ἥτο ἀδύνατος ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπί τινας στιγμὰς διαμονὴ ἐπικίνδυνος. Πάντα σχεδὸν τὰ πατώματα αὐτοῦ εἶχον πρὸ πολλοῦ σαπῆ: οὔτε ἐν παράθυρον, οὔτε μία θύρα, οὔτε εἰς ὑαλοπίναξ εύρισκετο ἐν καλῇ καταστάσει: εἰκοσιδύο παράθυρα ἔχει τὸ κατάστημα τοῦτο, καὶ ἀπὸ τὰ εἰκοσιδύο ταῦτα ἀναίγματα εἰσήρχετο ὁ κονιορτὲς, ἡ δρογῆ, ὁ ἄνεμος, ὁ καπνὸς καὶ αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες ἵνα καταστρέψωσιν ἐξ ὀλοκλήρου πᾶν ὅ, τι οἱ ὅρεις⁽¹⁾, αἱ ἀράγναι καὶ παντοιδῆ ἀλλαζῶν ἀνέτως ζῶντα ἐν αὐτῷ δεν εἶχον εἰσέτι ἀποτελειώσει. Η ὁροφὴ εἶχεν εἰς πλεῖστα μέρη ἐξ ὀλοκλήρου σαπῆ ἐποιμός εἰς πρώτην μικρὰν ὥθησιν νὰ καταπέσῃ: ἡ δὲ στέγη ἀφινε πολλαγοῦ τὰ θύατα τῆς δρογῆς ἐλεύθερα νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦ πανδαμάτορος γρό-

(1) Ἐφονεύθησαν δύο πελώριοι ὄφεις κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ καταστήματος.

vou. "Ολαι αι θύραι εῖχον ἀνάγκην ἐπισκευῆς καὶ ὅλα τὰ παράθυρα τελείως κατεστραμμένα ὅντα ἔχρηζον ἀνανεώσεως. Τὸ ἄνοιγμα τοῦ καταρράκτου τῆς μεσημβρινῆς αἰθούσης ἦτο ὅλως ἀδύνατον καθίστων καὶ οὕτως ἀγρηστον τὸν ἐν αὐτῇ μεσημβρινὸν κύκλον· ἡ δὲ σκωρία, ὁ κονιορτὸς καὶ τὰ ὕδατα τῆς θρογγῆς κατέστρεψον τὰ τηλεσκόπια ώς καὶ τὰ λοιπὰ μικρὰ ὅργανα τοῦ ἰδρύματος μηδὲ τῶν ἐκκρεμοκινήτων πολυτίμων ὥρολογίων αὐτοῦ ἔξαιρουμένων. Τὰ διάφορα συστατικὰ μέρη τῶν ὅργάνων ὅλως ὀξειδωμένα καὶ κατεστραμμένα ἀνεκαλύπτοντο δι' ἀνασκαφῶν διαρκούσης τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ καταστήματος διεσκορπισμένα εἰς ὅλας τὰς γωνίας αὐτοῦ ὑπὸ σωροὺς ἀκαθαρσιῶν καὶ κονιορτοῦ. Εἰς θαρρογράφος μεγάλης ἀξίας πρὸ μικροῦ ἀγορασθεὶς δαπάνῃ τοῦ Πανεπιστημίου πλὴν οὐδόλως γρησιμοποιηθεὶς οὐδὲ ἐκ τοῦ κιθωτίου ἐνῷ ἐστάλη ἔξαγχθεὶς εύρεθη ἐν αὐτῷ τελείως ὀξειδωμένος ἐκ τῆς ύγρασίας καὶ ὅλως ἀγρηστος. Ό κινητήριος μηχανισμὸς τοῦ ισημερινοῦ τηλεσκοπίου ἔκειτο πρὸ ἐτῶν εἰς τινα γωνίαν κατεστραμμένος ἐκ τῆς σκωρίας καὶ τῆς ἀγρηστίας· ἡ δὲ λαβὴ τοῦ ισημερινοῦ τηλεσκοπίου εύρεθη εἰς τὰ ύπόγεια τοῦ καταστήματος εἰς μαγειρικὰς γρήσεις τοῦ φύλακος γρησιμεύουσα. Εἰς τῶν τροχῶν τοῦ πολυτίμου ἐκκρεμοῦς (Berthoud) ἀνεκαλύφθη μετὰ πολὺν χρόνον ἐν τινὶ ὅπῃ τῆς μεσημβρινῆς αἰθούσης· αὐτὸ δὲ τὸ λαμπρὸν ἐκκρεμὲς *Kessels*, δι' οὗ ἐδίδετο ἡ ὥρα εἰς τὴν πόλιν, ἐκινεῖτο ἀκανονίστως ἐντὸς πυκνοῦ στρώματος ἀραχνῶν πλῆρες κονιορτοῦ σκωρίας καὶ ἀκαθαρσιῶν. Τὰ ύπόγεια καὶ ἐν γένει πάντα τὰ τμήματα τοῦ οικοδομήματος ἐν ἀθλίᾳ καὶ οικτρῷ καταστάσει εύρισκόμενα ἀπέπνεον εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ δυσώδη ὄσμήν· καὶ τέλος ἐν μιᾷ λέξει τὸ κτίριον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπιστημονικὰ ὅργανα, ἀτινα τόσῳ γενναίως ἐδωρήσατο ἡμῖν ὁ ἀείμνηστος Σίνας γάριν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀναπτύξεως τῆς ἐπιστήμης, τὸ ἀριστούργημα τοῦ *Hansen* διὰ τὸ ὄποιον ὁ ἔξογος ἀργιτέκτων δικαίως ἐκαυγῆστο, τὸ ἀρχιτεκτονικὸν καλλιτέχνημα, ὅπερ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποτελεῖ τὸ λαμπρότερον

κόσμημα τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν, εἴχον μεταβληθῆναι εἰς ἐλεεινὴν ἔρείπια, κατέρρεον ἔτοιμα νὰ καταπέσωσιν ἐντελῶς μετ' ὀλίγον, σπεύδοντα νὰ καλύψωσιν αὐτὰ ἐξ ἐντροπῆς ἀπὸ τῶν ὅρθιαλμῶν τοῦ κόσμου τὸ οἰκτρὸν θέαμα, ὅπερ παρίστα τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μοναδικοῦ τούτου ἐν Ἑλλάδι ναοῦ τῆς Οὐρανίας.

"Οθεν ἀπέναντι τοιαύτης καταστάσεως εὔρεθέντες ἐπελήφθηται πάραυτα τῆς ἐπισκευῆς τῇ μᾶλλον τῆς διατάσσεως τοῦ κτιρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὅργάνων, ὅταν τῆσαν δεκτικὰ ἔτι τοικύτται, τῆς γενικῆς ἐπιπλάσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ, τῆς ἐξ ἀρχῆς διοργανώσεως καὶ ιδρύσεως ἐπὶ γέων έδασεων τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν του, τῆς μεταφορᾶς (ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ τέως Βοηθοῦ ἐν αὐτῷ τῷ Ἀστεροσκοπείῳ) καὶ θελτιώσεως τοῦ Μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ, τῆς μορφώσεως διὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων καὶ διδασκαλίας νέου προσωπικοῦ, τῆς ιδρύσεως Βιβλιοθήκης καὶ ἐν γένει τῶν λοιπῶν θελτιώσεων καὶ ἐπιστημονικῶν ἔργων, ὡς λεπτομερῶς ἐξεθέταμεν ὀλλαγῆσ. Λί θιά τῆς ἐκ έδαφων ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἐπενεγμένται θελτιώσεις ἐν αὐτῷ ἐξηκολουθήσαν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, γρηγορώτεραι τῇδη εἰς ἀποτελέσματα καὶ εἰς ἄκρους ίκανοποιητικαὶ σχετικῶς πρὸς τὰ πενιγρὰ καὶ ἀπελῆ μέσα καὶ τὸ εὐάριθμον καὶ ἀρχάριον Βοηθητικὸν προσωπικὸν, δι' ὧν κατὰ μεγάλων δυσχερειῶν παλαῖον τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο ιδρυμα προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ύψηλὸν αὐτοῦ προσορισμόν.

'Ἐκ τῶν δύο ἐν αὐτῷ τυγχάνων τοῦ ἀστρονομικοῦ καὶ τοῦ μετεωρολογικοῦ, τὸ δεύτερον ὡς ὀλυγαρχέστερον καὶ διὰ μικρῶν μέσων δυνάμενον νὰ ἔργασθῇ καὶ παραγάγῃ σπουδαίους καρποὺς, ἐλειτούργησε καθ' ὅλον τὸ ἔτος τοῦτο τελείως καὶ ἐφαυτήλως πρὸς τὰ πρώτης τάξεως Μετεωροσκοπεῖα ὑπό τε τὴν ἔποψιν τοῦ ποιοῦ καὶ ποσοῦ τῶν παρατηρήσεων ὡς καὶ ὑπὸ τὴν τῶν θεωρητικῶν ἔρευνῶν. Τὸ ἀστρονομικὸν δύναμα τυγχάνει εἴχον ἀπόλυτον ἀνάγκην, ἵνα λειτουργήσῃ καρποφόρως, ισχυρῶν καὶ τελείων ὅργάνων ὑστέρησε κατὰ πολὺ ἐν τῇ παραγωγῇ αὐτοῦ ἔργασίᾳ, περιορισθεὶς εἰς ὅ,τι διὰ τῶν ἀπελῶν καὶ ἀσθενῶν αὐτοῦ

μέσων ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτελέσῃ. Διυτιγῆς τὸ τμῆμα τούτο πλὴν τῶν λοιπῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ στερεῖται τοῦ κυριωτέρου τῶν ὄργάνων του, ἵτοι ισχυροῦ ἴσημεροῦ τηλεοποίου, ἀναλόγου πρὸς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης. Προκατέμένου περὶ ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων δὲν ὅρκετ δυτιγῆς ἢ θέλησις καὶ ὁ Κῆλος, ἀλλ' ὅπου Βαθύτερον ἔννοεῖ τις νὰ σπουδάσῃ τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ ἔρευνήσῃ τὰ Βάθη αὐτοῦ, πόσῳ καὶ τὰ ὄργανα αὐτοῦ δέον νὰ ἔργει ἐντελέστερα καὶ ισχυρότερα. Κατόπιν τῆς ἀναπτύξεως ἦν ἔλαττε σήμερον ἡ ἀστρονομία, κατόπιν τῆς μαθηματικῆς ἀκριβείας τῶν ὄργάνων ἀτινα κέκτηται, κατόπιν τῶν κολοσσαίων διατάξεων καὶ ὀπτικῶν δυνάμεων τῶν τηλεσκοπίων ἀτινα διευθύνει πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν μυστηρίων του Σύμπαντος, εἶνε παιδαριώδες νὰ ἀξιεῖ τις ὅτι διὰ πεπλανωμένων, ἐφθαρμένων, ἀτελῶν καὶ ἀδυνάτων μικρῶν διοπτρῶν δύναται πλέον νὰ λάβῃ σπουδαῖον μέρος εἰς τὸ ὄρμητικὸν ἐπιστημονικὸν ρεῦμα, ὅπερ κινεῖται ἀνὰ τὸν κόσμον σύμπαντα. "Ηδη ἐκ δύο ίκανῶν ἀστρονόμων τοῦ αὐτοῦ Κήλου καὶ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, ἐκεῖνος στέφει τὸ ἐπιστημονικόν του στάδιον δι' ἐπιτυγχῶν ἐν τῇ πρακτικῇ ἀστρονομίᾳ, ὅπτις ἔγει καὶ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο ύλικὰ μέσα, ἐνῷ ὁ στερούμενος τούτων τίκτεται ἐν σημειωτῷ βήματι θεωρῶν τοὺς ἄλλους γιγαντιαίοις βήμασι προχωροῦντας καὶ θριαμβεύοντας. "Οθεν καὶ τὸ ἡμέτερον ἀστρονομικὸν τμῆμα ἐστερημένον σγεδὸν τῶν πάντων καὶ διὰ παλαιῶν ἀδυνάτων καὶ ἄλλης ἐποχῆς ὄργάνων ἐργαζόμενον, θεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πληρώσῃ δεόντως τὸν προσρισμόν του ύψούμενον εἰς πρώτης τάξεως ἐπιστημονικὰς ἔρεύνας· ἀλλὰ πάσῃ δυνάμει προσπαθοῦν νὰ μὴ μείνῃ ἀδρανὲς παρήγαγε πᾶν ὅπι τὰ μέσα αὐτοῦ ἐπέτρεπον.

'Ιδοὺ καὶ ἐν λεπτομερίᾳ τὰ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐν τῷ ἰδρύματι τούτῳ πεπραγμένα.

Α^{ον}) ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Μεσημβρινὸν τιμεσικόπιον. — Τὸ ὅργανον τοῦτο μεθ' ὅλας τὰς γενομένας ἐπ' αὐτοῦ βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις, χρήζει εἰσέπι πολλῶν συμπληρώσεων, ὅπως λειτουργήσῃ κανονικῶς. Αἱ δὲ αὐτοῦ γενόμεναι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰσὶν αἱ ἔξι:

1ον Παρατηρήσεις ἀστρονομικαὶ πρὸς προσδιερισμὸν τῶν σφαλμάτων θέσεως καὶ μελέτην τῆς εὐσταθείας αὐτοῦ.

2ον Παρατηρήσεις φυσικαὶ καὶ ιδίως ἀνακλαστικαὶ δι' ὑδραυ-
γυρικοῦ κατόπτρου πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ σφάλματος κατευ-
θύντσεως (erreur de collimation) τοῦ κατακορύφου καὶ τοῦ
γεωγραφικοῦ πλάτους τοῦ τόπου.

Ζον Μελέτη τῆς κλίμακος τῆς ἀεροστάθμης αὐτοῦ καὶ νέος προσδιοισυὸς τῆς μέσης ἀξίας τῶν ὑποδιαιρέσεων αὐτῆς.

4ον Ἐεδομήκοντα δύο (72) μεσημέριναι παρατηρήσεις ὥθιῶν ἀναβάσεων διαφόρων θεμελιώδων ἀπλανῶν ἀστέρων πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ὥρας τοῦ τόπου καὶ μελέτην τῶν ἐκκρεμῶν καὶ γρονομέτρων.

5ον Ηαρατηρήσεις περιπόλων (circumpolaires) ή πλανών αστέρων πρὸς προσδιορισμὸν ἀξίας στροφῶν τῶν δύο μικρομετρικῶν κογχιῶν τοῦ μικρομέτρου.

6ον Παρατηρήσεις διαφόρων ἀπλανῶν ἀστέρων πρὸς προσόσιο-
ρισμὸν τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους τῶν Ἀθηνῶν.

Χρονόμετρα. — Η ύπηρεσία τῶν χρονομέτρων ἐν τῷ
Αστεροσκοπείῳ, τὸ πρῶτον ἥδη εἰσαγθεῖσα ἐν Ελλάδι, ἐλε-
πούργησε καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος κανονικῶς καὶ μετὰ σπου-
δαίων πρακτικῶν ἀποτελεσμάτων. Διὰ μεσημβρινῶν ἀκριβε-
στάτων παρατηρήσεων καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν δύο ἐκκρεμῶν τοῦ
ιδρύματος ἐμελετήθησαν καὶ ἐρυθμίσθησαν 29 ἐν ὅλῳ χρονό-
μετρα, ἥτοι :

1^{ον} Δύο (2) έκχρεμή τους 'Αστεροσκοπείου.

2^{ον} Δεκασκτώ (18) χρονόμετρα γαλλικά και ἀγγλικά του B. Ναυτικοῦ, ἀνήκοντα εἰς τὴν *Moëpar tōr Gυμασίωr*, τὰς «Σπέτσας», τὰ «Ψαρά», τὸν «Ἀρην» καὶ τὴν Ναυτικὴν Σχολὴν τῷ Δοκίμῳ Πειραιῶς.

3^{ον} Οκτώ (8) χρονόμετρα ἀνήκοντα εἰς διάφορα ζένα πολεμικά σκάφη ὁρμοῦντα ἐν Ηειραιεῖ.

4^{ον} "Ἐν (1) χρονόμετρον ἴδιωτικὸν εἰσαγγέλην διὰ του ὡρολογοποιοῦ κ. Μαρούλη.

Ἄμφοτερα τὰ έκχρεμή ἡμῶν ἐλειτούργησαν ἀρκούντως καλῶς καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔτος. Τὸ ἐν τούτων, τὸ ἀστρικὸν (Kessels) δι' οὐ γίνονται αἱ μετημβριναι παρατηρήσεις ἡγγίσαμεν ἀπαξί μόνον πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἀπολύτου καταστάσεως καὶ τῆς ἡμερησίας πορείας αὐτοῦ· τὸ δὲ ἔτερον, τὸ μέσον (Berthoud) δι' οὐ δίδεται ἡ ὥρα εἰς τὴν πόλιν ἐκανονίζετο καὶ κανονίζεται ἔτι τακτικῶς διὰ προσθαψιρέσεως μικρῶν θαρρῶν.

Ἡ μελέτη τῶν χρονομέτρων ἐν τῷ 'Αστεροσκοπείῳ ἦρξατο ἦδη προσφέρουσα σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἡμέτερον B. Ναυτικὸν καὶ ἔξυπηρετοῦσα τὰς ἀνάγκας τῶν ἐν Ηειραιεῖ ὁρμούντων ζένων πολεμικῶν καὶ ἐμπορικῶν πλοίων. Τὰ ἡμέτερα πολεμικὰ πλοῖα ἦδη καὶ διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ὅταν σταθμεύωσι καὶ πρὸς κανονισμὸν του θαλασσίου δρόμου των ὅταν πρόκειται νὰ ταξιδεύσωσιν (ώς συνέθη εἰς τινα αὐτῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος) ἐφοδιάζονται παρὰ του 'Αστεροσκοπείου διὰ χρονομέτρου ἐρρυθμισμένου, δυναμένου νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὰ μετ' ἀκριβείας καὶ ἀσφαλῶς κατὰ τὸν πλοῦν των, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς νεωτέρας ναυτικῆς ἐπιστήμης. Ἡ σπουδαιότης τῆς ὑπηρεσίας, ἡν τὸ χρονόμετρον, ως τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς ἀστρονομικῆς ναυτιλίας, προσφέρει εἰς τὸ Ναυτικὸν, κατανοηθεῖσα πανταχοῦ του πεπολιτισμένου κόσμου ἐπέβαλε τὴν ἰδρυσιν οὐ μόνον μεγάλων 'Αστεροσκοπείων, ἀλλὰ καὶ πλήθους μικρῶν εἰδικῶν, ταντικῶν καλουμένων, κύριον ἔργον ἐγόντων τὴν μελέτην καὶ ρύθμισιν τῶν χρονομέτρων τῶν πλοίων.

Οι αύτοὶ σπουδαῖοι λόγοι καὶ πρὸς ἐντελεστέρων ἔξυπηρέτησιν οὐσιώδους ἀνάγκης τοῦ ἡμετέρου Β. Ναυτικοῦ, καὶ πρὸς ἀξιοπρεπῆ παρόστασιν τοῦ μόνου κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπιστημονικοῦ ἴδρυματος, εἰς ὁ καταφεύγουσι ζητοῦντες συνδρομὴν οἱ ξένοι στόλοι, ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν τὴν τελειοποίησιν τῆς γρανομετρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀστεροσκοπείου διὰ προστήσεως ὅργανων τινῶν εἰσέτι, μικρᾶς γρηματικῆς ἀξίας εύτυχῶς. Εἰς τὰς διὰ τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων γινομένας ἥδη μελέτας τῶν γρανομέτρων εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ διὰ τῶν καταλλήλων συσκευῶν πειραματικαὶ δοκιμασίαι τῆς ἡμερησίας πορείας αὐτῶν ὑπὸ διαφόρους τεγνητὰς θερμοκρατίας. Οὗτοι μόνοι ὁ ναυτικὸς δύναται νὰ ἔργαζεις ὅτι ταξιδεύων κέντηται ὅργανον, οὔτινος γινώσκει πάσας τὰς ιδιότητας καὶ μεταβολὰς ὑπὸ τὰς διαφόρους ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας, ἃς δύναται νὰ συγκρίῃ κατὰ τὸν πλοῦν αὐτοῦ.

Ἡ τελειοποίησις τῆς ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ γρανομετρικῆς ὑπηρεσίας ὑπαγορεύεται καὶ ὑπὸ θεομηχανικῶν λόγων. Η ἀνάπτυξις καὶ τελειοποίησις τῆς ὠρολογοποιίας παρ' ἡμῖν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ ἀνευ γρανομετρικῆς ὑπηρεσίας τελείως λειπουργούστης ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ· ὁ ωρολογοποιὸς πρὸς ἐκτέλεσιν λεπτῆς καὶ ἐπιμεμελημένης ἐργασίας ἔγει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀκριβοῦ ὥρας, πρὸς ἐργασίαν ἣν δὲ πρωτοτύπου τινὸς ιδέας ἦ καὶ ἀπλῶς πρὸς κατασκευὴν ἐν αὐτῷ τῷ ἐργοστασίῳ του σιουδήποτε ιδίου ἔργου δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ σοβαρὴ ἀποτελέσματα ἀνευ τοῦ διὰ τῆς γρανομετρικῆς ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ ὑπηρεσίας ἐλέγχου καὶ κανονισμοῦ. Εἶνε ἥδη πανθομελογούμενον ὅτι μόνον ἔκει δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ θεομηχανία τῶν ωρολογίων, ἔνθα ὑπάρχει Ἀστεροσκοπεῖον, τελείως ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην διωργανωμένον. Η ἐν Neuchâtel τῆς Ελβετίας ἀκμάζουσα ἥδη ἀκριβὴς ωρολογοποιία ὀφείλει τὴν σπουδαίαν ἀνάπτυξιν αὐτῆς εἰς τὴν σχετικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔκει Ἀστεροσκοπείου· ἢ καταπληκτικὴ πρόοδος καὶ τελείωτης αὐτῆς παρατηρεῖται ιδίως ὅπε τῆς κατὰ τὸ 1839 ἴδρυσεις

τούτου, ὅπερ πρὸ πολλοῦ ἥδη ἀποστέλλει τηλεγραφικῶς μέχρις αὐτῶν τῶν ἐργοστασίων τῶν διαφόρων ώρολογοποιῶν τὴν ὡραν του.

Μὴ ύπάρχοντος παρ' ἡμῖν ἔτι ᾖλλου μέσου μεταβιβάσεως τῆς ἀκριβοῦ ὡρας εἰς τὴν πόλιν, ἐπετρέψαμεν τοῖς ώρολογοποιοῖς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς πρὸς διευκόλυνσιν αὐτῶν τὴν εἴσοδον ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ πρὸς παραλαβὴν τῆς ὡρας καθ' ἑκάστην 3—4 μ. μ.

Ισημερινὸν τηλεσκόπιον. — Τὸ διοπτρικὸν ισημερινὸν τηλεσκόπιον (0°, 16 Ploesl) τοῦ ἡμετέρου Ἀστεροσκοπείου ἔνεκα τῆς ὀπτικῆς ἀδυναμίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀτελειῶν καὶ ἐλλείψεων αὐτοῦ, ἐλειτούργησεν σύχι κανονικῶς μέχρι τοῦ Μαρτίου ἐ. ἔ., ὅτε ὑπὸ τὸν κινητὸν θόλον ἡμῶν ἐτοποθετήθη ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ἰωνίδου δωρηθὲν κατοπτρικὸν τοιοῦτον. Αἱ διὰ τῶν δύο τούτων τηλεσκοπίων καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος γενόμεναι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι εἰσὶν αἱ ἔξτης:

1^{ον} Παρατηρήσεις τῆς ὄλικῆς ἐκλείψεως τῆς Σελήνης (^{3/15} Νοεμβρίου 1891).

2^{ον} Παρατηρήσεις διαφόρων σεληνιακῶν κρατήρων.

3^{ον} Παρατηρήσεις διαφόρων ἀπλανῶν πρὸς τοποθέτησιν καὶ ὑπολογισμὸν συντελεστῶν σφαλμάτων τοῦ κατοπτρικοῦ τηλεσκοπίου.

4^{ον} Κανονισμὸς τῶν κατόπτρων αὐτοῦ.

5^{ον} Παρατηρήσεις τῆς μερικῆς ἐκλείψεως τῆς Σελήνης (11 Μαΐου 1892).

Β^ο) ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Παρατηρήσεις. — Αἱ μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἔξηκολούθησαν κατὰ τὰς αὐτὰς

τακτικὰς ὥρας (β καθ' ἑκάστην) πλήρεις καὶ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἀκριβείας. Η ἀναγραφὴ καὶ οἱ ύπολογισμοὶ αὐτῶν ἐγένοντο ἀνελλιπῶς καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ συνταχθέντων μετεωρολογικῶν πινάκων. Τὸ σύνολον τῶν παρατηρήσεων τούτων ἀνέρχεται εἰς 2301· ἐν αὐτοῖς δὲ συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ μόνοι μέχρι τέλους Δεκεμβρίου (ν) 1891 γενόμεναι 111 διεθνεῖς, αἱ ύπὸ τοῦ ἐν Οὐασιγκτῶνι Μετεωρολογικοῦ Γραφείου δημοσιευμέναι. Λί διεθνεῖς αὗται παρατηρήσεις ἡμῶν διεκόπησαν ἔκτοτε μέχρι τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Κητήματος τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν ύπό τινος τῶν μεγάλων Μετεωροσκοπείων.

Πλὴν τῶν τακτικῶν παρατηρήσεων ἐγένοντο καὶ ἔκπακτοι τοιαῦται καταιγίδων (orages) καὶ ὄλλων ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων.

Μετεωρολογικὸν Δελτίον.—**Η** ἔκδοσις ἐπισήμου διεθνοῦς μετεωρολογικοῦ δελτίου μετὰ προγνώσεων τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν ύπερ τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Ναυτιλίας τοῦ τόπου ἡμῶν δύναται ἦδη νὰ θεωρηθῇ ἔξησθλισμένη καὶ προσεχῶς πραγματοποιήσιμος. Λί κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐπίσημοι καὶ ιδιωτικοὶ ἐνέργειαι ἡμῶν κατέληξαν εὐτυχῶς εἰς εὐάρεστα ἀποτελέσματα· η ἐπιτυχία δὲ αὗτη ἡτοι προώρισται νὰ προσφέρῃ μεγάλας υπηρεσίας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας καὶ ἔξασθλισιν τῆς Ναυτιλίας ἡμῶν, ἀποτελεῖ τὸ δυσχερέστερον καὶ σπουδαιότερον κατόρθωμα τοῦ Ἀστεροσκοπείου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Η πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀναγκαίου δικτύου ξένων μετεωρολογικῶν Σταθμῶν διὰ τὴν μελέτην τῶν γενικῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν ἔκτακτος δυσκολία ἀποδοτέα οὐχὶ εἰς ἐλλειψίαν καλῆς θελήσεως πρὸς συνεννόησιν ἐκ μέρους τῶν ξένων ἐπιστημονικῶν ιδρυμάτων, ἀτινα εὐχαρίστως ἐδέιθησαν τὰς προτάσεις ἡμῶν (τινὰ δὲ καὶ υπεβλήθησαν μάλιστα εἰς ικανὰς ύπερτιμες ἡμῶν θυσίας) ἀλλ' εἰς τὴν ἐλλειψίαν ἑιγοικῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἡμῶν μέγρι τῶν πέριξ κρατῶν. Η ἐλλειψία εἰς θητικῶν καλωδίων εἰς ἐκατοντάδας γιγιαδῶν δραχμῶν ἀνεργομένη ἀναγκαῖα

έτησία δαπάνη πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν μετεωρολογικῶν τῆλεγραφημάτων δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταβληθῇ ύπό του δημοσίου ταχυείου συνεπῶς δὲ ὁ τόπος κατεδικάζετο νὰ στερηθῇ διὰ παντὸς τῶν πρακτικωτάτων προσδοτῶν καὶ ὑπηρεσιῶν τῆς νεωτέρας μετεωρολογικῆς ἐπιστήμης. "Οὐεν ἔπειπε νὰ ἐπιδιώξωμεν παντὶ σθένει ὅπως τὴν ἀνταλλαγὴν ταύτην ἀναλάβῃ δωρεὰν ἡ παρ' ἡμῖν ἀγγλικὴ ἐταιρία τῶν καλωδίων (Eastern). Λί μεγάλαι δυσχέρειαι ἃς φυσικῶς ἀπηγνήσαμεν παρ' αὐτῇ μέχρις οῦ θεομηδὸν ἀποσπάσωμεν τὸν ἀναγκαιοῦντα ἡμῖν μέγαν ἀριθμὸν τηλεγραφημάτων εἰσὶν εὔνόητοι. "Ηδη δὲ ὅτε εύρισκόμεθα περὶ τὸ τέλος αὐτῶν, δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐκφράστωμεν καὶ ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τοὺς θογούσαντας ἡμᾶς εἰς τοῦτο κα. I. Γεωργαντᾶν τέως καὶ Δ. Ἀθηναϊὸν νῦν Γενικὸν Διευθυντὴν τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Εἰς τοὺς 18 ξένους Μετεωρολογικοὺς Σταθμοὺς, οὓς εἴγομεν ἀποκτήσει κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος προσεθέσαμεν ἑτέρους 23 κατὰ τὸ λῆξαν, οἵτινες μετὰ τῶν 5 ἐλληνικῶν ἀποτελοῦσιν ἐν ὅλῳ 46 Σταθμοὺς, διὰ τῶν παρατηρήσεων τῶν ὅποιων λαμβάνομεν καθ' ἕκαστην πλήρη γνῶσιν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην μέχρι τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Αζρικῆς. Ἐκ τῶν Σταθμῶν τούτων ἴδιαιτέρας μνεῖς κρίνομεν τοὺς ἐξῆς τέσσαρας, Σμύρνης, Θεσσαλονίκης, Κύπρου καὶ Καιρού διὰ τε τὴν σχετικῶς πρὸς ἡμᾶς μεγάλην σπουδαιότητα αὐτῶν, ὡς καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν δυσχερειῶν ἃς ἐδέησε νὰ ὑπερνικήσωμεν πρὸς ἀποκτηρισιν αὐτῶν, ἀπαραιτήτων ἡμῖν ὄντων.

"Ηδη διὰ τῶν ἀποκτηθέντων Σταθμῶν καὶ τῶν ὀλίγων εἰσέτι εὐρωπαϊκῶν, περὶ ὧν διεξάγονται διαπραγματεύσεις ἀπό τινος, συμπληροῦται ὁλόκληρον τὸ ἐξωτερικὸν ἡμῶν δίκτυον ἐν τῶν πληρεστέρων ἐν Εὐρώπῃ, ἀρκιότερον μὲν κατά τι τῶν πρωτευόντων τοιούτων, πλὴν τὸ μόνον πλῆρες μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Αζρικῆς, τοῦθ' ὅπερ σπουδαιότατον διὰ τοὺς ἀνὰ τὴν Μεσόγειον ἐν γένει ναυτιλλομένους.

"Οθεν πρὸς δημοσίευσιν τοῦ ἐπισήμου ἡμῶν ἡμερησίου δελτίου μετὰ προγνώσεων τοῦ καιροῦ δὲν ύπολείπεται κυρίως ἄλλο ἢ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἡμῶν δικτύου διὰ τῆς ιδρύσεως ἀριθμοῦ τινος εἰσέτι ἐλληνικῶν Σταθμῶν ὃν ὁ νῦν ἀριθμὸς εἶνε δλῶς ἀνεπαρχῆς πρὸς τοῦτο. Ηρέπει γὰρ προστεθῶσιν ἀκόμη 10 Σταθμοὶ τούλαχιστον ἐν Ἑλλάδι πρὸς παρατήρησιν τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς χώρας. Εὐτυχῶς περὶ τούτου ἐλήφθη ἔγκαιρως ἢ δέουσα πρόνοια παραγγελθέντων πρὸ πολλοῦ καὶ λίαν προσεχῶς ἀριχνουμένων τῶν πρὸς ιδρυσιν αὐτῶν ἀπαιτουμένων ὥργάνων. "Οθεν ύπάρχει ἐλπὶς ὅτι ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους θέλει καταρθωθῆναι ἡ συμπλήρωσις τοῦ δικτύου καὶ μετ' αὐτῆς ἢ ἔκδοσις τοῦ δελτίου καὶ ἡ εἰς τοὺς ἡμετέρους λιμένας τακτικὴ καθ' ἔκστατην ἀγγελία τῶν θυελλῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐλλείψει ἐπισήμου δελτίου περιωρίσθημεν εἰς τὴν δημοσίευσιν ἐν τισι τῶν ἀθηναϊκῶν ἐρημερίδων καὶ ιδίως εἰς τὸ «*Aστυ*» συντόμου πίνακος τῶν παρατηρήσεων τινῶν τῶν Σταθμῶν ἡμῶν, ὃν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος συνθένομεν διὰ περιληπτικῆς ἐπιμεωρήσεως τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως τῆς Εύρωπης μετ' ἀτελῶν προγνώσεων τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν παρ' ἡμῖν. Αἱ προγνώσεις ἡμῶν αὗται ἀν καὶ ἐπὶ ἀτελῶν δεδομένων στηριζόμεναι ἐλλείψει τῶν ἀνατολικῶν Σταθμῶν σῆς ἔχομεν τῷδε, ἐπέτυχον μέγρις 87 τοῖς ἑκατὸν, τοῦτο ὅπερ ἀποτελεῖ σγετικῶς εὐέλπιδα διὰ τὸ μέλλον ἐπιτυγίαν.

Διάφοροι ἐργασίαι. — Ήλήν τῶν τακτικῶν παρατηρήσεων καὶ τῆς ύπηρεσίας τοῦ δελτίου τὸ μετεωρολογικὸν τμῆμα ἔξετέλεσε καὶ τὰς ἀκολούθους ἐργασίας:

1ον ὁ πολογισμὸς, ἀντιγραφὴ καὶ αντάταξις τῶν συγγρόνων μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων τοῦ Σταθμοῦ Αθηνῶν (1891-1892).

2ον Ἐξέλεγξις, ἀντιγραφὴ καὶ ύπολογισμὸς πρὸς δημοσίευσιν παλαιῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων (1871-1880).

3^{ον} Κλιματολογική μελέτη διαφόρων μετεωρολογικῶν στοιχείων Ἀθηνῶν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς πνέοντας ἀνέμους. (1871-1880).

4^{ον} Σύγχρισις καὶ ἔξελεγξις πάντων τῶν ὥργάνων τοῦ Μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν (πλὴν τοῦ θαρομέτρου).

5^{ον} Μελέτη καὶ κανονισμὸς διαφόρων ὑψομετρικῶν θαρομέτρων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν ἴδιωτῶν.

6^{ον} Κανονισμὸς διαφόρων ἴδιωτικῶν μεταλλικῶν θαρομέτρων.

7^{ον} Σύγχρισις καὶ μελέτη ιατρικῶν (μεγιστοβαθμίων) καὶ ὄλλων διαφόρων θερμομέτρων.

'Ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἡ χυρίως ἀπασχολήσασα καὶ ἀπασχολοῦσα ἔτι πυρετωδῶς τὸ μετεωρολογικὸν ἡμῶν τμῆμα εἶνε ἡ ἔξελεγξις, ὁ ὑπολογισμὸς καὶ ἡ μελέτη τῶν παλαιῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Παρατηρήσεις 33 ὄλων ἐτῶν ἀποτελοῦσαι πολύτιμον ἐπιστημονικὸν ύλικὸν, δυνάμενον νὰ παράσχῃ σπουδαῖα στοιχεῖα εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ κλίματος τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν γένει τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ εἰς τὴν καθόλου πρόσδον τῆς ἐπιστήμης ἔμειναν μέγρι τοῦδε ἄγρησται ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Ἀστεροσκοπείου, κινδυνεύουσαι μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς διὰ μολυβδίδος κατὰ τὸ πλεῖστον γραφῆς των, (ἀσυγγνώστου δι' ἐπιστημονικὰς ἐργασίας) νὰ ἔξαλειφθῶσι σὺν τῷ γρόνῳ καὶ ἀπολεσθῶσι διὰ παντός. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας μετὰ μακρᾶς ἐπ' αὐτῶν θεωρητικῆς μελέτης ἡμῶν καὶ τῶν ἐκ ταύτης προκυψάντων κλιματολογικῶν περὶ Ἀθηνῶν συμπερασμάτων, ἐνομίσαμεν ἐπειγον νὰ παραδώσωμεν προσεχῶς εἰς τὴν δημοσιότητα οὐ μόνον χάριν τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, εἰς τὴν ἀνήκουσιν, ἀλλὰ καὶ χάριν σπουδαίου τοπικοῦ συμφέροντος ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης τῆς ἡμετέρας πόλεως πηγάδων τοῖς.

Μετεωρολογικοὶ Σταθμοί.—Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Κερκύρας, Ηατρῶν, Τριπόλεως καὶ Βώλου Σταθμοὶ ἡμῶν ἐλειπούργησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος κανονικῶς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν κ.κ. Μαρίνου, Κορύλλου, Συλλιμνιώτου καὶ Ηερπιγιάνη, εἰς σῆς ὅγειν

οὐδεμιᾶς ὑλικῆς ἀμοιβῆς, ἀλλὰ μόνον ἐξ ἀγνοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν μελέτην τοῦ τόπου των ἔρωπος ἐργασθέντας, ἐκφράζομεν ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν.

Ἐκ τῶν Σταθμῶν τούτων ἐπειθεωρήθη ὑφ' ἡμῶν ὁ τῶν Ηα-
τρῶν καὶ εὑρέθη ἐν καλῇ καταστάσει.

Γ^{ον}) ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

συντόνως ὅπως ἡ σπουδαιοτάτη αὕτη ἔλλειψις Βιβλιοθήκης πληρωθῆ τούλσχιστον ἐν μέρει καὶ βαθμηδὸν διὰ δωρεῶν ἐκ μέρους τῶν ἔξω ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων καὶ σωματείων. Πρὸς τοῦτο πλὴν τῆς εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ καταστήματος προσωπικῆς ἡμῶν δωρεᾶς πάντων τῶν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ξένων συναδέλφων ἀποστελλομένων ἡμῖν συγγραμμάτων, κατεφύγομεν καὶ εἰς τὴν τῶν ἔξω φίλων ἡμῶν δραστηρίαν ἐνέργειαν πρὸς πλουτισμὸν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἐπισήμως δὲν ὡχνήσαμεν νὰ πράξωμεν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ἡμῶν, ἀποστείλαντες ἐντυπὸν ἐγκύκλιον περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1891 εἰς πάντα τὰ Ἀστεροσκοπεῖα, τὰς Ἀκαδημίας, τὰς ἐπιστημονικὰς Ἐταιρίας καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα τοῦ κόσμου. Διὰ τῆς ἐγκύκλιου ταύτης ἀφοῦ πρῶτον ἀνηγγέλλομεν κατὰ καθηγητῶν ἐπισήμως τὸν διορισμὸν ἡμῶν, ἐζητοῦμεν τὴν σύναψιν ἐπιστημονικῶν σχέσεων, τὴν ἀνταλλαγὴν δημοσιευμάτων καὶ τὴν διὰ τῶν μέγρι τοῦδε ἔργων αὐτῶν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν τῆς ἡμετέρας Βιβλιοθήκης. Η ἐγκύκλιος ἡμῶν ἐγένετο πανταχοῦ εύμενῶς δεκτή· ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐπιστημονικῶν κέντρων ἐλάθομεν λίαν ἐνθαρρυντικὴν ύποστήριξιν. Τὰ πλεῖστα τῶν Ἀστεροσκοπείων ἀπήντησαν ἡμῖν ἀμέσως, ἄλλα μὲν διὰ συγχρόνου ἀποστολῆς Βιβλίων καὶ ἄλλα διὰ συγχρητηρίων ἐπιστολῶν ἀγγελλουσῶν ἡμῖν ἀμα τὴν προσεγγῆ ἀποστολὴν τῶν μέγρι τοῦδε δημοσιεύσεων αὐτῶν καὶ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι συγχειαν αὐτῆς. Μέγρι τέλους Αὔγουστου εἶχον ἥδη ληφθῆ 490 τόμοι, σειτινες μετὰ τῶν 1451 οὓς ἐλάθομεν ἐν ἀρχῇ, καὶ τῶν 853 τευχῶν, ἀτινα εὑρομένη ἐν τῷ καταστήματι ὅπε ἀνελάθομεν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, ἀποτελοῦσι 2794 τόμους, μεταξὺ τῶν ὅποιων ὑπάρχουσι πολύτιμα καὶ σπουδαιότατα ἀστρονομικὰ καὶ μετεωρολογικὰ συγγράμματα. Ἐκ τῶν ἀγγελθέντων ἡμῖν Βιβλίων μέρος μόνον ἀρίχθη μέγρι τοῦδε τὰ πλεῖστα τούτων ἀποστέλλονται ἥδη καὶ ἄλλα εύρισκονται καθ ὅδόν. "Οθεν ἐλπίζομεν ἀσφαλῶς ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἀστεροσκο-

πείου θέλει ἔξαχολουθήσει κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀκμαιοτέρα.

Πλὴν τῶν λοιπῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν ἐστερεῖτο παντελῶς ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν ἀπαραιτήτων αὐτῷ πρὸς παραχολούθησιν τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως καὶ ἀσφαλῆ ὁδηγίαν ἐν ταῖς ἐρεύναις αὐτοῦ. Ἐν τοῖς Ἀστεροσκοπείοις τὰ περιοδικὰ ἀποτελοῦσι τὸν κυριώτερον ὁδηγὸν ἐν τῇ διακανονίσει τῶν ἑργασιῶν αὐτῶν. "Οὐεν ἐνομίσαμεν ὅτι ὡφείλομεν νὰ μεριμνήσωμεν ιδιαιτέρως πρὸς ἀπόκτησιν τῶν σπουδαιοτέρων τούλαχιστον, εἰ μὴ ὅλων, τῶν ὀργάνων τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως. Εύτυχῶς αἱ μέχρι τοῦδε ἐνέργειαι ἡμῶν ἔφθασαν εἰς ίκανῶς εὐάρεστα ἀποτελέσματα. Τὸ ἀναγνωστήριον τοῦ Ἀστεροσκοπείου λαμβάνει ἥδη τακτικῶς 35 ἐν ὅλῳ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ ἔξ οὐλων τῶν ἐπιστημονικῶν κέντρων τοῦ κόσμου καὶ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης ἡμῶν ἀναφερόμενα.

Πρὸς εὔχερῇ ἀναζήτησιν καὶ εὕρεσιν τῶν διαφόρων συγγραμμάτων ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ συνετάχθη καὶ ἀντεγράφη λεπτομερὴς κατάλογος τῶν Βιβλίων αὐτῆς κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν ὅλης.

Δ^{οντος}) ΔΩΡΕΑΙ

Δωρεὰ κ. Ν. Ζαρίφη.—'Η πόλις τῶν Ἀθηνῶν πρὸ πεντηκονταετίας περίπου ἔχουσα Ἀστεροσκοπεῖον, στερεῖται ἐν τούτοις εἰσέτει τοῦ οὐσιωδεστέρου καὶ στοιχειωδεστέρου εὐεργετήματος αὐτοῦ, τοῦ ρυθμίζοντος τὰς κινήσεις, τὰς σγέσεις καὶ τὰς ἀσχολίας αὐτῆς, τῆς ἀκριβοῦς δηλ. ὥρας. Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἐλλείψει τῶν καταλλήλων μέσων ἀδυνατεῖ νὰ παράσγῃ ἀπ' εὐθείας διὰ σημείου, καθ' ὅλην τὴν πόλιν αἰσθητοῦ, τὸν ἀκριβῆ γρόνον πρὸς κανονισμὸν τῶν ὥρολογίων· ἡ δὲ πόλις στερεῖται δύστυχῶς σγέδὸν παντελῶς δημοσίων ὥρολογίων, ἀτινα τακτικῶς κανονιζόμενα νὰ ἀναπληρώσωσιν ἐν μέρει τούλαχιστον τὴν ἐλλείψιν ταύτην. 'Η δὲ ύψησεως σημαίας ἀνὰ πᾶσαν με-

σημερίαν ἐν τῷ ἔξωστῃ τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἀνακοίνωσις τῆς
ώρας αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν οὐ μόνον πρακτικὴ δὲν εἶνε, ἀλλ’ οὕτε
ἀκρίβειαν ἀρχετὴν ἔχει διὰ τὸ μεῖζον μέρος τῶν κατοίκων, ἔνεκα
τῆς ἀταξίας μεθ’ ἣς οἱ τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν ὑπάλληλοι οἱ
ἐπιφορτισμένοι τὴν κωδονοκρουσίαν ἐκτελοῦσιν αὐτήν. Οἱ κώδω-
νες τῶν ἐκκλησιῶν μεθ’ ὅλας τὰς ἐπανειλημμένας παρὸτε τοῖς
ἀρμοδίοις διαμαρτυρίας ἡμῶν σπανίως χρούονται ἀκριβῶς καὶ
συγχρόνως μὲ τὴν πτῶσιν τῆς σημαίας τοῦ Ἀστεροσκοπείου,
ἀλλ’ ἐνίστε 5 ἢ 10 ὁλόκληρα λεπτὰ πρὸ ἢ μετ’ αὐτήν. "Οθεν
εύνόητον ὅτι ἐκ τοιαύτης κωδονοκρουσίας μᾶλλον σύγχυσις ἢ
ἀκρίβεια προέρχεται." ἐκ τῶν κατοίκων δὲ τῆς πόλεως οἱ μὴ δυ-
νάμενοι νὰ ἴδωσιν ἀπ’ εὐθείας τὴν σημαίαν τοῦ Ἀστεροσκοπείου
(καὶ τοιοῦτοι εἶνε τὰ 9/10 ἐξ αὐτῶν τούλαχιστον) ἔχουσιν ιδίαν
ἔκαστος ώραν, τοῦθι ὅπερ ἐπιζήμιον εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας
εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν συγκοινωνίαν καὶ ἐνγένει εἰς τὰς ποικίλας
συναλλαγὰς καὶ σχέσεις ἐνθα ἢ ἀκρίβεια εἶνε ἀπαραίτητος.

Τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπεδίώξαμεν πρό τινος νὰ βελτιώσωμεν διὰ τῆς τοποθετήσεως ἐν τῇ πόλει δημοτικῇ δαπάνη ἀριθμοῦ τινὸς ἡλεκτρικῶν ὥρολογίων, ρυθμιζομένων ἀνὰ πᾶν πρῶτον λεπτόν ἡλεκτρικῶς ἐκ τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Δυστυχῶς ὅμως ἡ πρότασις ἡμῶν αὕτη καίτοι γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου δὲν ἔνεκριθη λόγω σίκονομίας ὑπὸ τῆς Νομαρχίας, καὶ συνεπῶς ἔκαστος τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν ἐξακολουθεῖ ἔχων ὥραν διαφέρουσαν τῆς ἀκριβοῦς μέχρις ἐνὸς πετάρτου πολλάκις.

Εύτυχῶς τὸ τοιοῦτο δὲν θὰ ἔξακολουθήσῃ ἐπὶ πολὺ εἰσέπι.
Ο φιλόπατρις καὶ γενναιόδωρος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὅμο-
γενὴς κ. N. Ζαρίφης πληροφορήθεις παρ' ἡμῶν τὰ ἀνωτέρω
προστηνέχοι εὐγαρίστως νὸς εὔεργετήσῃ καὶ καλλωπίσῃ τὴν
πόλιν ἡμῶν, καταβάλλων ὁλόκληρον τὴν ἀναγκαιοῦσαν δαπά-
νην πρὸς τοποθέτησιν ἐνὸς μεγάλου κεντρικοῦ ὀρολογίου ἐν τῷ
Ἀστεροσκοπείῳ καὶ 12 τὴν εκτρικῶν ἐν τῇ πόλει. Μεταξὺ τού-
των παρηγγέλθησαν δύο μεγάλα ἐκ τεστάρων σκύεων, ἐπὶ πο-
λυτελῶν μεταλλικῶν στηλῶν καὶ ἐσωτερικοῦ φωτισμοῦ διὰ τὰς

πλατείας τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Ὁμονοίας. Πρὸς δὲ τῇ προτάσει ἡμῶν ἀπεφύσισε καὶ ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ γὰρ τοποθετήσῃ τρία ἔτι ώρολόγια ὅμοια καὶ νὰ μετατρέψῃ εἰς ἡλεκτρικὰ τὰ δύο ὑπάρχοντα ἥτοι τὸ τῆς Μητροπόλεως καὶ τὸ τῆς πλατείας τῶν Ἡρώων. Οὕτως ἡ πόλις θὰ ἀποκτήσῃ μετ' ὄλιγον 17 ἐν ὅλῳ ώρολόγια κανονιζόμενα ἐκ τοῦ Ἀστεροσκοπείου καὶ δεικνύοντα ἀνὰ πάσας τὰς συνοικίας τὴν ἀκριβῆ ώραν αὐτοῦ καθ' οἰανδήποτε στιγμὴν τῆς ἡμέρας.

Τὰ ώρολόγια ταῦτα μετὰ τῶν σχετικῶν μηχανημάτων καὶ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν ἀνέλαβε κατόπιν συναγωνισμοῦ τὸ ἐν Ἐλευθερίᾳ παγκοσμίου φήμης ἀριστον ἡλεκτρικὸν κατάστημα *Pierr*. Καθ' ἂ δὲ ἡ γγέλθη ἡμῖν ἐκεῖθεν ἥδη, ἡ τοποθέτησις τῶν ώρολογίων ἀρχεται προσεγγῶς, καὶ οὕτω λύεται ὀριστικῶς καὶ εὐεργετικῶς διὰ τὴν πόλιν τὸ ζήτημα τῆς ώρας, συγχρόνως δὲ παρέχεται εἰς τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἀκριβὲς μέσον γρηγοριανού-σεως ὑπὲρ τοῦ τόπου τῶν διὰ ταχτικῶν παρατηρήσεων χρονο-μετρικῶν ἔργασιῶν αὐτοῦ.

"Οθεν νομίζομεν ὅτι διερμηνεύομεν καὶ τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν τὸ φρόνημα ἐκφράζοντες ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τὸν φιλόπολιν καὶ γενναῖον δωρητὴν κ. N. Ζαρίφην.

Δωρεὰ κ. K. Ἰωνίδου. — Ο ἐν Λονδίνῳ φιλόμουσος ὄμο-
γενὴς κ. K. Ἰωνίδης πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ ἐν Παρισίοις δια-
πρεποῦς λογίου καὶ φίλου ἡμῶν κ. Δ. Βικέλα τὴν ἔλλειψιν ιση-
μερινοῦ τηλεσκοπίου ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ ἡμῶν προσηγέγοη
προθύμως νὰ δωρήσῃ τὸ ἴδιον του, ὅπερ ὡς θερμὸς ἐραστὴς
τῶν ἀστρων εἶγε προμηθευθῆ πρό τινος, ἐὰν ἐνομίζομεν αὐτὸ
γρήσιμον. Τὸ τηλεσκόπιον τοῦτο, ἀν καὶ μικρὸν σχετικῶς πρὸς
τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιστήμης, ἐδέγθημεν εὐγνωμό-
νως, ὡς γρήσιμον πάντως εἰς τινας ἐπιστημονικὰς ἔργασίας τοῦ
ἰδρύματος.

Τὸ τηλεσκόπιον τοῦ κ. Ἰωνίδου εἶνε κατοπινικόν, διαμέτρου
0,20· ἔχει ἀστροστάτην ἥτοι κινητήριον μηχανισμὸν πρὸς ἔξουδε-

τέρωσιν τῆς ἡμερησίας στροφῆς τῆς Γῆς καὶ μικρόμετρον διὰ διπλοῦς ἀστέρας. Τὸ μηχανικὸν αὐτοῦ μέρος εἶχε κατασκευασθῆ διὰ τὸ πλάτος τοῦ Λονδίνου· ὅθεν διὰ μικρᾶς σχετικῶς δαπάνης μετετρέψαμεν διὰ τὸ τῶν Ἀθηνῶν καὶ οὕτως ἐτοποθετήσαμεν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μοναδικὸν ἡμῶν κινητὸν θόλον ἀντὶ τοῦ ἀνέκαθεν ἔκει εύρισκομένου διοπτρικοῦ, ὅπερ μετὰ τὴν κατασκευὴν καταλλήλου στεγάστρου ἐκτὸς τοῦ νῦν κτιρίου θέλομεν γρηγορίοις ἀποιήσει δεόντως.

Πρὸς τὸν φιλόμουσον καὶ φιλόπατριν δωρητὴν κ. Κ. Ἰωνίδην ἐκφράζομεν καὶ ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν.

Ε^{ον}) ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

"Οσοι ἔδοκίμασαν ἐν Ἑλλάδι νὰ καταρτίσωσιν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἐπιστημονικὸν ἰδρυμα, ὅσοι ἐπεχείρησαν νὰ μετατρέψωσι τέσσαρας καταρρέοντας τείγους εἰς ἐπιστημονικὸν ἔργαστήριον συνδεόμενον καὶ συνεργαζόμενον μετὰ τοῦ λοιποῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, ὅσοι ἀνευ μέσων, ἀνευ προσωπικοῦ, ἀνευ ὑλικῶν ὑποστριβίζεων ἐπαρκῶν, προσεπάθησαν νὰ ὑπερνικήσωσι τὰς μυρίας παρεμβαλλομένας ἢ μὴ δυσκολίας ἵνα διοργανώσωσινέας ὑπηρεσίας, καὶ εἰσαγάγωσι θεωρητικοὺς καὶ πρακτικοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης ἐν τῷ τόπῳ, ἐκεῖνοι θὰ δυνηθῶσι νὰ κρίνωσιν ἀσφαλῶς περὶ τῆς συντελεσθείσης μέχρι σήμερον ἔργασίας. Διὰ τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει νὰ μείνωμεν μέγρις ἐδῶ· ὑπάρχει ἀνάγκη συνεχείας τοῦ ἔργου, ἵνα φθάσωμεν εἰς σημεῖον ἀνάλογον πρὸς τὴν θέσιν ἢν ὁ σπάνιος οὐρανὸς ἡμῶν ἐπιτρέπει καὶ ἐπιβάλλει νὰ καθέξωμεν ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ.

Τὸ ἡμέτερον Ἀστεροσκοπεῖον καὶ ἀν ἀκόμη δὲν εἶχε νὰ προσφέρῃ ἀπαραιτήτους πρακτικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ναυτικὸν καὶ τὴν Γεωργίαν τῆς χώρας, ἐπρεπεν ἐξ ἀπλῆς ἐθνικῆς φιλοδοξίας κάριν τῆς ἐλληνικῆς ἐπιστήμης νὰ ὑψωθῇ εἰς πρώτης τάξεως

ἐπιστημονικὸν ἴδρυμα. Ὅπὸ τὸν πεφημισμένον οὐρανὸν τῆς Ἀντικῆς ἡ ἀστρονομία πολλὰ ἥδύνατο νὰ καταρθώσῃ, ἡ δὲ ἐλλειψὶς ὀλίγων ὁργάνων ἐν Ἀθήναις εἶνε ἀσυγχώρητος ἀρνησις ὑπηρεσίας τῆς μητρὸς τῶν ἐπιστημῶν πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν καὶ εὐγενεστέραν τούτων. Ἡ ἔκτακτος διαύγεια τοῦ ἡμετέρου οὐρανοῦ εἶνε ἐξαιρετικὸν προσὸν αὐτοῦ διὰ τὰς πλείστας τῶν ἀστρονομικῶν ἐρευνῶν ὁ διάσημος ἄγγλος ἀστρονόμος κ. William Huggins προτιμέμενος νὰ σπουδάσῃ τὸν τελευταῖον ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ἡνιόγου ἀναρρανέντα λαμπρὸν ἀπλανὴν ἀστέρα, εἰς τὸ ἡμέτερον Ἀστεροσκοπεῖον ἀπετάθη ζητῶν διὰ τῆς ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1892 ἐπιστολῆς του τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις καὶ μελέτας ἡμῶν, αἵτινες διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν διαύγειαν τῆς ἀθηναϊκῆς ἀτμοσφαίρας ἥδύναντο ἀποτελεσματικῶς νὰ διογκίσωσιν αὐτὸν εἰς ἀνακάλυψιν τῶν προκαλεσάντων τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀστέρος τούτου αἰτίων καὶ λύσιν σπουδαιοτάτων προσβλημάτων τῆς ἐπιστήμης. Δυστυχῶς ὅμως τὸ ἡμέτερον Ἀστεροσκοπεῖον ἐστερεῖτο ἐντελῶς τῶν σχετικῶν εἰς τοιαύτας ἐργασίας ὁργάνων, ἡμεῖς δὲ ἡναγκάσθημεν νὰ ὀμολογήσωμεν μετὰ λύπης εἰς τὸν ἔξοχον ἐπιστήμονα ὅτι ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων μέσων ἀφήσαμεν σχεδὸν ὅλως ἀνεξερεύνητον τὸ σπάνιον τοῦτο φαινόμενον. Ἡ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος λαβοῦσα γώραν διάβασις τοῦ Ἐρμοῦ πρὸ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου σχεδὸν οὐδαμοῦ ἐν Εύρωπῃ πλὴν τῶν Ἀθηνῶν παρετηρήθη· ἐξ ὅλων τῶν εύρωπαϊκῶν ἀστεροσκοπείων, ὃν τὰ πλεῖστα εἶχον ὑποβληθῆ ἐις ἐξαιρετικὰς δαπάνας πρὸς ἐντελεστέραν μελέτην τοῦ φαινομένου τούτου μόνον τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἡμῶν εἶχε τὴν εύτυχίαν νὰ ἔχῃ τὸν οὐρανὸν ὡς συνήθως ἀνέφελον καὶ διαυγῆ, ἀλλὰ καὶ τὴν δυστυχίαν νὰ στερῇ ταιριά ὀλίγων πληρεστέρων μέσων πρὸς ἐρεύνας ἐντελεστέρας τῶν γενομένων. "Οτε πρό τινων ἐτῶν κατὰ τὴν περισσικὴν ἐμφάνισιν νέου κομήτου ὅλα τὰ μεγάλα εύρωπαϊκά Ἀστεροσκοπεῖα εἶχον πρὸ πολλοῦ παύσει νὰ παρατηρῶσι τὸν κομήτην τοῦτον, μόνον τὸ ἀθηναϊκὸν διὰ τῆς μικρᾶς διόπτρας του γάρις εἰς τὴν ἔκτακτον διαύγειαν τοῦ οὐρανοῦ ἡμῶν εἶχε τὸ προνόμιον νὰ ἐξακολουθῇ ἐπὶ πολὺ

μετ' ἔκεινα τὰς παρατηρήσεις του, αἵτινες σπουδαίως ἐγρησί-
μευσαν δραδύτερον εἰς τὸν μελετήσαντα τὴν κίνησιν τοῦ ἀστρου
τούτου γάλλον ἀστρονόμον κ. Leveau. Τοιαῦτα γεγονότα δει-
κνύοντα τὴν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὀλίγων ὄργάνων προσγινομένην
ἡμῖν μεγάλην ἡθικὴν ζημίαν θὰ εἴχομεν νὰ ἀναφέρωμεν πολλὰ,
ἐὰν ὁ τόπος ἐπέτρεπε ἡμῖν τοῦτο.

Αἱ πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀναγκαίων ὄργάνων πολλαὶ ἐνέργειαι
ἡμῶν δυστυγῶς εἰς οὐδὲν ἀπέληξαν μέχρι τοῦτο· ἐλπίζομεν ἐν
τούτοις ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἡμῶν θὰ
ἡνε εύτυχέστερον κατὰ τοῦτο, καὶ ὅτι θὰ εὔρεθωσι τὰ μέσα
πρὸς ἀνύψωσιν αὐτοῦ εἰς τὴν δέουσαν περιωπήν.

Πλὴν δὲν πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ὄργάνων
εἶνε ἀνάγκη συγχρόνως νὰ πληρωθῶσι καὶ αἱ λοιπαὶ ούσιώδεις
ἀνάγκαι τοῦ ιδρύματος. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ λήξαντος ἔτους
μεθ' ὅλην τὴν πενιχρότηταν τῶν μέσων θὰ ἥσαν καὶ πλείονα
καὶ γονιμώτερα ἐὰν καὶ αἱ στοιχειωδέστεραι ἐργασίαι δὲν ἦτο
ἀνάγκη νὰ ἐκτελῶνται καὶ ἐξελέγχωνται ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν
ἐλλείψει γραμματέως μέγα μέρος τοῦ χρόνου ἡμῶν ἀπορροφᾶται
ὑπὸ τῆς ἔξωτερης ἀλληλογραφίας καὶ τῆς διοικητικῆς ὑπη-
ρεσίας, ἀνευ δὲ τοῦ ἀναγκαίου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ
ἐπαρκῶν μέσων ἐργαζόμενοι, χάνομεν πολύτιμον χρόνον δρα-
δέως προχωροῦντες. "Οθεν τὸ προσωπικὸν τοῦ καταστήματος
εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ αὐξηθῇ ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν
ἔργασιῶν τοῦ ιδρύματος, καὶ τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν ἐργαστη-
ρίων καὶ ἐν γένει τοῦ καταστήματος παρεχόμενα μέσα νὰ ὀσιν
ικανὰ πρὸς τοῦτο ἀντὶ τῶν γῦν ὅλως ἀνεπαρκῶν χορηγουμένων.
Δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τοὺς σγετικοὺς
προϋπολογισμοὺς τῶν ἀστεροσκοπείων τῶν μεγάλων κρατῶν, ἵνα
δεῖξωμεν τὴν μηδαμινότητα τῆς χορηγουμένης ὑπὲρ τοῦ Ἀστε-
ροσκοπείου ἡμῶν πιστώσεως λαμβάνομεν μόνον τὸν πτωχότερον
τούτων τὸν τῆς Ρουμανίας πρὸς ἣν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἡ σύγχρισις.
Διὰ μόγοι τοὺς Μετεωρολογικοὺς Σταθμοὺς αὐτοῦ τὸ ρουμανι-
κὸν κράτος ἀνέγραψεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτοῦ τοῦ 1891-92

44,120 φράγκα, ἐνῷ ἡμεῖς διὸ τὸ μετεωρολογικὸν καὶ τὸ ἀστρο-
νομικὸν τμῆμα τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἔχομεν μόλις μίαν δεκάδα
χιλιάδων δραχμῶν διά τε τὸ προσωπικὸν καὶ τὰς λοιπὰς ἀνάγ-
κας τοῦ ἴδρυματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Οκτωβρίου 1892.

Δ. ΑΙΓΑΙΝΗΤΗΣ
Διευθυντής

